

ВИСШ СЪВЕТ НА МАГИСТРАТУРАТА В РУМЪНИЯ. ОТДЕЛНО АДМИНИСТРИРАНЕ НА РАБОТАТА НА СЪДА ОТ ТАЗИ НА ПРОКУРАТУРАТА

Дана Гърбован*

1. Ролята на Висшия съвет на магистратурата (ВСМ)

ВСМ е институцията, отговорна за **гарантиране на независимостта на съдебната власт** – той е единственият орган, компетентен по въпроси, отнасящи се до кариерата на съдиите и прокурорите (назначаване, атестиране, повишаване, налагане на дисциплинарни санкции и освобождаване от длъжност). **Съветът е независим орган и се ръководи само от закона.** Членовете му **отговарят пред съдиите и прокурорите** за дейността, която извършват при упражняване на мандат си.

ВСМ се състои от 19 членове, разпределени както следва:

а) 9 (деветима) съдии и 5 (петима) прокурори, които са избрани от общите събрания на магистратите, формиращи **двете камари на Съвета: една за съдиите и една за прокурорите;**

б) 2 (двама) представители на гражданското общество, специалисти в областта на правото, които се ползват с висока професионална и нравствена репутация; избират се от Сената;

в) Председателят на Върховния касационен съд¹, като представител на съдебната власт, министър на правосъдието и главния прокурор от Прокуратурата към Върховния касационен съд, които са членове на Съвета по право.

Председателят на Върховния касационен съд участва в заседанията на **камарата на съдиите, главният прокурор** – в заседанията на **камарата на прокурорите**, а министърът на правосъдието – в заседанията и на двете камари. Председателят на Върховния касационен съд, министърът на правосъдието и главният прокурор **нямат право на глас, когато камарите действат като съдилища по въпроси, свързани с дисциплинарната отговорност.** Представителите на гражданското общество присъстват само на заседанията на Пленума на ВСМ.

Състав на двете камари

<i>Камера на съдиите</i>	<i>Камера на прокурорите</i>
Председателят на ВКС	Главният прокурор от Прокуратурата към Върховния касационен съд
2 (двама) съдии от ВКС, включително председателят на ВКС	1 (един) прокурор от Прокуратурата към ВКС или от Националната прокуратура за борба с корупцията
3 (трима) съдии от апелативни съдилища	1 (един) прокурор от прокуратурите към апелативните съдилища

* Съдия в Апелативния съд – Клуж, Румъния.

¹ Съдилищата в Румъния са: 1. Върховен касационен съд; 2. Апелативни съдилища; 3. Трибунали, специализирани трибунали; 4. Военни съдилища; 5. Първоинстанционни съдилища

2 (двама) съдии от трибунали	1 (един) прокурор от прокуратурите към трибуналите
2 (двама) съдии от първоинстанционни съдилища	1 (един) прокурор от прокуратурите към първоинстанционните съдилища

2. Задължения, свързани с кариерата на съдии и прокурори

а) Компетентност на Пленума на ВСМ

Пленумът предлага на Президента на Румъния **назначаването и освобождаването** от длъжност на съдии и прокурори, с изключение на младши съдии и младши прокурори. Назначаването на последните е от компетентността именно на Пленума, въз основа на изпитните резултати при дипломирането им от Националния институт за магистратурата. Реализирането на дисциплинарната отговорност на младшите магистрати също се осъществява от двете камари на Съвета.

Пленумът издава заповеди за **повишаването** на съдии и прокурори и предлага на Президента на Румъния **връчването на отличия** на съдии и прокурори в съответствие със закона.

Пленумът на Висшия съвет на магистратурата **разглежда възраженията, подадени от съдии и прокурори срещу решения, постановени от камарите на ВСМ, с изключение на тези по дисциплинарни дела.**

б) Компетентност на камарите на ВСМ

Всяка от камарите определя кои магистрати ще бъдат командирани и издава заповедите за командироване в съответствие със закона.

Самостоятелно е и правомощието по **назначаване на съдиите и прокурорите на ръководни постове** в съответствие със закона и с подзаконовите нормативни актове. Камарата на съдиите **разглежда препоръките**, получени от ръководния съвет на Върховния касационен съд относно **назначаването на съдии в този съд.**

Всяка от камарите анализира дали магистратите **отговарят на законовите изисквания**: младшите съдии и младшите прокурори, които успяват да достигнат до изпита, другите юристи, които успяват да достигнат до изпита за допускане до магистратурата, съдиите и прокурорите, които са се записали за участие в изпита за повишаване и съдиите и прокурорите, предложени за назначаване на ръководни длъжности. Отделно се осъществява и дейността по вземане на **решения по възражения срещу атестационни оценки**, поставени от законоустановени комисии по атестиране на професионалната дейност на съдии и прокурори.

Камарите предприемат мерки за вземане на решения по **уведомления, получени от страни по дела или от други лица** относно неуместно поведение на съдии и прокурори.

Камарата на съдиите **предлага на Президента на Румъния назначаването и отстраняването от длъжност на председателя, заместник-председателя на колегия и председателите на отделения на Върховния касационен съд.** От своя страна пък, Камарата на прокурорите **одобрява предложението, направено от министъра на правосъдието относно назначаването и отстраняването от длъжност на главния прокурор** към Прокуратурата към ВКС, на главния прокурор от Националната прокуратура за борба с корупцията, на техните заместници, на прокурорите ръководители

на отдели в тези прокуратури, както и на прокурора ръководител на Дирекцията за разследване на организираната престъпност и тероризма и на неговия заместник.

Всяка камара одобрява преместването на съответните магистрати и издават заповеди за **временно отстраняване** от длъжност на съдии и прокурори.

3. Задължения, свързани с организацията и функционирането на съдилищата и прокуратурит

а) Компетентност на Пленума на ВСМ

Пленумът свиква общите събрания на съдиите и прокурорите в съответствие със закона.

Пленумът е компетентен да одобрява мерките за допълване или намаляване на броя на позициите в съдилищата и прокуратурите, както и да разработва собствен проектобюджет с консултативното одобрение на министерството на публичните финанси и издава разрешения за проектобюджетите на съдилищата и прокуратурите.

б) Компетентност на камарите на ВСМ

Камарата на съдиите одобрява създаването и закриването на състави в апелативните съдилища, в съдилищата в техния съдебен район, както и създаването на вторични помещения в съдилищата в съответствие със закона. Камарата на прокурорите одобрява предложението на главния прокурор на Прокуратурата към ВКС или на главния прокурор на Националната прокуратура за борба с корупцията за създаване или закриване на отдели в прокуратурите.

Отделните камари одобряват проекта на решение на правителството по отношение на списъка на местата, които попадат в съдебните райони на първоинстанционните съдилища. Камарата на съдиите определя категориите съдебни дела или искиви молби, които подлежат на разглеждане в Букурещ, само от определени съдилища, при спазване на местната подсъдност, предвидена в закона.

По предложение на председателите на апелативните съдилища, камарата на съдиите утвърждава броя на заместник-председателите на апелативните съдилища, трибуналите и специализираните трибунали, както и на първоинстанционните съдилища, в които има един заместник-председател. Камарата на прокурорите, по предложение на главния прокурор на Румъния или главния прокурор на Националната прокуратура за борба с корупцията, утвърждава броя на заместниците на прокурорите на ръководни позиции в прокуратурите към апелативните съдилища, трибуналите, както и прокуратурите към първоинстанционните съдилища, в които ръководителите са подпомагани от заместници.

4. Правомощия на ВСМ по въпроса за дисциплинарната отговорност на магистрати

ВСМ, чрез камарите си, изпълнява ролята на съд в областта на дисциплинарната отговорност на съдии и прокурори за действията, предвидени в Закон № 303/2004 относно статута на съдиите и прокурорите. Камарата на съдиите действа като дисциплинарен съд и по отношение на помощник съдиите във Върховния касационен съд.

Решенията на камарите на ВСМ по дисциплинарни дела следва да бъдат изготвени в срок от 20 дни от произнасянето и изпратени незабавно на съдията или прокурора. Съобщаването на тези решения се осигурява от Генералния секретариат на ВСМ.

Решенията подлежат на обжалване в срок от 15 дни от датата на връчването. Компетентен да разглежда тези жалби е 9-членен състав на ВКС, който не може да включва членове на ВСМ с право на вот и съдията, на когото е наложена санкция.

превод: Екатерина Баксанова
редакция: Иван Георгиев